

भाषाविज्ञान—वर्णनात्मक व ऐतिहासिक विशेषस्तर — 4

प्रा. डॉ. द.के. गंधारे
मराठी विभाग प्रमुख
अॅड. एम.एन. देशमुख महाविद्यालय, राजूर ता अकोले जि. अहमदनगर

प्रथम सत्र

भाषाविज्ञान—वर्णनात्मक

2. प्रकरण दुसरे – स्वनविज्ञान आणि स्वननिर्मिती

- स्वनविज्ञान संकल्पना
- स्वनविज्ञानाच्या शाखा
- वागिन्द्रियाची रचना व कार्य
- स्वनांचे वर्गीकरण
- 1. उच्चारण स्थानावर आधारलेले स्वन
- 2. प्रयत्नावर आधारीत स्वन

1. स्वनविज्ञान संकल्पना

- स्वनविज्ञान म्हणजे काय ?
- स्वनविज्ञानाच्या तीन शाखा
 1. उच्चारणकेंद्री स्वनविज्ञान
 2. संचारणकेंद्री स्वनविज्ञान
 3. श्रवणकेंद्री स्वनविज्ञान

वागिन्द्रियाची रचना व कार्य

- वागिन्द्रियाची रचना व कार्य
- स्वननिर्मितीची यंत्रणा

स्वननिर्मिती

- स्वनांचे वर्गीकरण
- 1. उच्चारण स्थानावर आधारलेले स्वन
 1. कंठव्दारीय स्वन
 2. मृदुतालव्य स्न
 3. मूर्धन्य स्वन
 4. तालव्य स्वन
 5. दन्तमूलीय स्वन
 6. दन्त्य स्वन
 7. औष्ठ्य स्वन

2. प्रयत्नावर आधारीत स्वन

- 2. प्रयत्नावर आधारीत स्वन
 1. स्पर्श स्वन
 2. घर्षक स्वन
 3. पार्श्विक स्वन
 4. कंपित स्वन
 5. स्पर्श – संघर्षा स्वन
 6. अनुनासिक स्वन
 7. ताडित स्वन
 8. अल्पप्राण व महाप्राण स्वन